

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Splošna liturgika
Course title:	

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Enoviti magistrski študijski program druge stopnje Teologija		4.	7.

Vrsta predmeta / Course type obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	15	15			120	7

Nosilec predmeta / Lecturer: Red. prof. dr. Slavko Krajnc

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenski
	Vaje / Tutorial:	slovenski

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vpis v četrti letnik Enovitega magistrskega študijskega programa druge stopnje Teologija	
--	--

Vsebina:

- Za lažji vstop v duha obredja so podani najprej splošni pojmi o človeku kot obrednem bitju, o prazničnem letu Rimljanov, pomenu časa v arhaičnih kulturah, Svetem pismu in krščanstvu ter o naravi krščanskega bogočastja in zgodovini odrešenja. Osnovnim pojmom obrednosti sledi predstavitev nekaterih judovskih in krščanskih praznikov ter liturgičnih dob rimskokatoliškega obreda.
- V drugem sklopu predavanj je študentom predstavljen zgodovinski pregled razvoja

Content (Syllabus outline):

--

liturgije, delitev in posebnosti vzhodnih in zahodnih obredov, Lutrova reforma s posebnim ozirom na Trubarjevi Cerkovni ordningi ter drugi poskusi liturgičnih reform (Voisine, Pistoja), protireforma (tridentinski koncil, liturgična znanost, liturgično gibanje) ter dragocena dediščina in svetinja Svetih bratov Cirila in Metoda - slovansko bogoslužje.

- Po splošno-zgodovinskem pregledu razvoja bogoslužja se študentje osredinijo na proučevanje liturgične preнове drugega vatikanskega cerkvenega zbora in njen osrednji dokument Konstitucijo o bogoslužju. V luči le-te spoznavajo po eni strani pravne zakonitosti bogoslužja, po drugi pa odprtost k ustvarjalnosti, ki temelji na liturgični duhovnosti, teologiji in pastoralnih zahtevah.
- Ker je bogoslužje po svoji naravi srečanje človeka z Bogom, je za študij liturgike velikega pomena spoznavanje govornice bogoslužnih znamenj, ki omogočajo dialog in izkustvo s skrivnostjo onkraj znamenj. To izkustvo dobi odličnejšo obliko v Molitvenem bogoslužju, Besednem bogoslužju in ljudskih pobožnostih.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Kapellari, Egon. *Človeški časi v Božjem času*. Ljubljana, 2006. 255 str..
2. Kongregacija za bogoslužje in zakramente. *Direktorij za ljudske pobožnosti in bogoslužje*, CD 102. Ljubljana: Družina, 2003. Izbrane strani.
3. Konstitucija o svetem bogoslužju. V: *Koncilski odloki 2. vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora*. Ljubljana: Nadškofijski ordinariat v Ljubljani, 1980. Str. 51-94.
4. Lameri, Angelo. Sacrosanctum concilium: Teološko razmišljanje v bogoslužju - presoje štirideset let po razglasitvi konstitucije. V: *Prenova bogoslužja. Zbornik liturgičnega simpozija in tečaja ob 40-letnici Konstitucije o svetem bogoslužju*. Ljubljana: Družina, 2004. Str. 11-23.
5. *Leto svetnikov 1-5*. Celje, 1999. Izbrane strani.
6. Likar, Ivan. Liturgična duhovnost. V: *Cerkev sedanjem svetu 22*, št. 9-10 (1988): 133-135.
7. Oražem, France. *Govorica bogoslužnih znamenj*. Ljubljana: Salve, 1995. Str. 5-165.
8. Oražem, France. *Leto Kristusove skrivnosti*. Ljubljana: Družina, 1989. 117 str.
9. Slovenski medškofijski liturgični svet. *Molitveno bogoslužje. Navodila za molitev prenovljenega brevija*. Ljubljana: Nadškofijski ordinariat v Ljubljani, 1972. Str. 15-93.
10. Smolik, Marijan. *Liturgika. Pregled krščanskega bogoslužja*. Celje: Mohorjeva družba 1995. Str. 9-71.155-249.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Cilj predmeta je pridobiti temeljno znanje o zgodovinskem razvoju liturgije, s posebnim poudarkom na liturgični prenovi drugega vatikanskega cerkvenega zbora.

Študentje:

- znajo iz razvoja liturgije razbrati njeno pestrost in bogastvo v različnosti;
- se naučijo razlikovati, analizirati in predstaviti vsaj glavna liturgična obhajanja različnih vzhodnih in zahodnih obredov s posebnim poudarkom na liturgičnem letu katoliške Cerkve;
- so sposobni kritično vrednotiti ustvarjalnost v liturgičnih obhajanjih, da bo liturgija govorila današnjemu človeku in hkrati temeljila na liturgični duhovnosti, teologiji in pastoralnih zahtevah;
- se naučijo prepoznavati govornice bogoslužnih znamenj in ovrednotiti njihovo globljo in nepogrešljivo sporočilnost v bogoslužju.

Predvideni študijski rezultati:

Študent(ka):

- zna presoditi, kakšno pozitivno vlogo imajo obredi in prazniki v življenju človeka;
- pozna zgodovinski razvoj in pomen liturgije za življenje kristjana;
- zna razlikovati in razložiti razlike med značilnostmi vzhodnih in zahodnih obredov;
- je sposoben/na ovrednotiti pomen in vrednost liturgičnih reform;
- zna izluščiti pozitivni in negativni pomen protestantske reforme za razvoj katoliške liturgije;
- zna na podlagi poznavanja pravnih določb ter možnosti ustvarjalnosti vrednotiti inkulturacijske prilagoditve bogoslužja;
- zna opisati simboliko bogoslužnih znamenj;
- zna razložiti vsebino in pomen ljudskih pobožnosti in jih tudi voditi

Študent(ka):

- je na podlagi pridobljenih znanj sposoben/na sodelovati v liturgični komisiji na ravni škofije ali metropolije;
- kot liturgični sodelavec lahko sodeluje pri liturgični vzgoji in poučevanju vernikov;
- je sposoben sooblikovati bogoslužje po zahtevah inkulturacije;
- razume posodabljanje krščanske obredne

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

govorice na podlagi inkulturacijskih prilagoditev in smernic

Metode poučevanja in učenja:

Predmet se izvaja v obliki predavanj, seminarja in seminarskih vaj. Študent je povabljen k dejavnemu sodelovanju že pri predavanjih (diskusija ob izbranih temah), še posebej pa pri seminarskih vajah in k posredovanju pridobljenih spoznanj in znanj ostalim študentom.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Vaje se upoštevajo pri končnem ustnem izpitu v 30%. Ocenjevalna lestvica je od 5 do 10.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

30% je delež pisnih izdelkov, 70% pa ustnega zagovora in izpita

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Krajnc, Slavko. Liturgy and Tillich's theory of symbols. *Bogoslovni vestnik*, 2014, letn. 74, št. 2, str. 311-325.
2. Krajnc, Slavko. Le fonti liturgiche antiche - fonti di ispirazione per l'inculturazione dei libri liturgici sloveni odierni. V: *Reformy liturgii a powrót do źródeł*, (Ad fontes liturgicos, 4). Krakow: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, 2014, str. 301-316.
3. Krajnc, Slavko. Razumijevanje liturgije u svjetlu Wittgensteinove filozofije jezika. *Diacovensia*, 2013, god. 21, br. 3, str. 477-493.
4. Krajnc, Slavko. Razumijevanje nekih misnih dijelova u svjetlu Peirceove teorije znakova. *Diacovensia*, 2014, god. 22, br. 2, str. 143-162.
5. Krajnc, Slavko. Franc Grivec o slovanskem bogoslužju in glagolici. V: *Grivčev simpozij v Rimu*. Celje: Mohorjeva družba, 2003. Str. 231-244.
6. Krajnc, Slavko. Liturgiam authenticam (peto navodilo za pravilno izvajanje Konstitucije o bogoslužju) in njene novosti. V: *Prenova bogoslužja. Zbornik liturgičnega simpozija in tečaja ob 40-letnici Konstitucije o svetem bogoslužju*. Ljubljana: Družina 2004. Str. 11-106.
7. Krajnc, Slavko. *Obred pashalne večerje za krščanska občestva: pesah – Gospodov mimohod*. Ptuj: Samostan sv. Viktorina, 1998. Str. 7-15.
8. Krajnc, Slavko. Trubarjevo pojmovanje evharistije. V: *Primož Trubar*, (Simpoziji v Rimu, 26). Celje: Celjska Mohorjeva družba; Društvo Mohorjeva družba; v Rimu: Slovenska teološka akademija; v Ljubljani: Inštitut za zgodovino Cerkve pri Teološki fakulteti, 2009. Str. 155-173.